

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 34 S

(2023–2024)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Tillegg til Prop. 30 S (2023–2024) om ny saldering av statsbudsjettet 2023 (Nasjonal sikkerhetsmyndighet og ny saldering)

*Tilråding fra Finansdepartementet 8. desember 2023,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Innledning

Regjeringen la 1. desember 2023 frem Prop. 30 S (2023–2024) om ny saldering av statsbudsjettet 2023. I denne proposisjonen fremmes det forslag om å øke bevilgningen til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) med 200 mill. kroner i 2023 for å kunne tilbakebetale lån som virksomheten har tatt opp i forbindelse med innflytting i nye lokaler, jf. punkt 2.

Justis- og beredskapsdepartementet har det overordede administrative og budsjettmessige ansvaret for NSM. Ansvaret for den faglige etatsstyringen er delt mellom Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet. Forsvarsdepartementet deltar i alle etatsstyringsmøter med NSM, og begge departementer gjennomgår og godkjenner referatene. Tildelingsbrevet utarbeides i fellesskap.

NSM har et svært viktig samfunnsoppdrag, og en sentral rolle i det forebyggende sikkerhetsarbeidet. De skal beskytte nasjonale sikkerhetsinteresser. Det er viktig at dette arbeidet fortsetter og ivaretas godt.

Forslaget medfører at det oljekorrigerede budsjettunderskuddet er høyere enn lagt til grunn i Prop. 30 S (2023–2024). På denne bakgrunn legges det i denne proposisjonen også frem for-

slag om å endre forslaget til vedtak på kap. 5800, post 50 i Prop. 30 S (2023–2024).

2 Endring av bevilgningsforslag for 2023

Kap. 457 Nasjonal sikkerhetsmyndighet

Post 21 (ny) Spesielle driftsutgifter

I mai 2020 sendte NSM forespørsel til elleve store eiendomsaktører og ba om tilbud på nye lokaler i Oslo-området innen september 2020. Bakgrunnen var et behov for i større grad å samlokalisere virksomheten og tilrettelegge for mer effektiv drift. I tillegg var det et økt arealbehov bl.a. som følge av bemanningsøkning.

15. oktober 2020 sendte Justis- og beredskapsdepartementet et brev til NSM hvor departementet trakk opp rammene for en utredning og løsning av fremtidig arealbehov. Slike prosjekter skal følge Kommunal- og distriktsdepartementets «Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor» og i henhold til instruksjonen avklares med eget departement.

Det fremgikk i brev fra NSM til Justis- og beredskapsdepartementet 11. mai 2022 at virksomheten ønsket å inngå avtale om leie av lokaler

i Snarøyveien 36 på Fornebu. Graden av spesialtilpasninger for NSM i de nye lokalene ville, ifølge NSM, ikke være svært omfattende. Årlige merutgifter til husleie og drift som følge av den nye leieavtalen var forventet å utgjøre om lag to mill. kroner. Det fremgikk også at det ville påløpe noen engangskostnader til selve flyttingen og kjøp av kontormøbler. Dette skulle håndteres innenfor NSMs budsjetttrammer.

Instruksen fastslår at når summen av fremtidige leieforpliktelser er på 100 mill. kroner eller mer – slik det var i denne saken – skal saken forelegges for Kommunal- og distriktsdepartementet for uttalelse, noe Justis- og beredskapsdepartementet gjorde i brev av 16. mai 2022. Kommunal- og distriktsdepartementet ba 24. mai om i tillegg å få oversendt et utkast til leieavtale. Utkastet ble innhentet av Justis- og beredskapsdepartementet fra NSM den 25. mai og oversendt til Kommunal- og distriktsdepartementet den 29. mai 2022. Kommunal- og distriktsdepartementet svarte Justis- og beredskapsdepartementet i brev av 13. juni 2022.

Justis- og beredskapsdepartementet aksepterte i brev til NSM 20. juni 2022 at virksomheten kunne inngå en leiekontrakt på vilkår som departementet gjorde rede for i brevet. Det har i etterkant vist seg at NSM inngikk leiekontrakt allerede 1. juni 2022. Den endelige kontrakten inneholdt endrede vilkår sammenlignet med det som fremgikk i avtaleutkastet Justis- og beredskapsdepartementet hadde fått tilsendt i mai 2022. Denne kontrakten nevner blant annet eksplisitt en låneavtale mellom partene. Kontrakten som ble inngått 1. juni 2022 var ikke forelagt departementet.

NSM signerte 8. juli 2022 først en låneavtale for inntil 100 mill. kroner, og signerte 1. september 2023 en tilleggsavtale som utvidet lånebeløpet inntil 200 mill. kroner. Utleier/långiver har andre datoer i sine systemer. NSM inngikk disse låneavtalene uten at de ble forelagt for Justis- og beredskapsdepartementet.

Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet ble i oktober 2023 informert av NSM om at virksomheten hadde et budsjettmessig merbehov i 2024. Justis- og beredskapsdepartementet ba om å få en redegjørelse for dette i et møte 1. november. I dette møtet fremkom det opplysninger som ga departementene grunn til å gjøre nærmere undersøkelser, og NSM ble bedt om mer informasjon. Departementene fikk 7. november 2023 oversendt låneavtalene.

Departementene har etter dette jobbet for å avklare faktum i saken. Det gjenstår fortsatt arbeid med å klarlegge alle forhold.

NSM har opplyst at lånet allerede er benyttet til sikkerhetsmessige spesialtilpasninger i bygget (om lag 85 mill. kroner), moderniseringer av IKT-utstyr (om lag 100 mill. kroner) og møbler m.m. (om lag 15 mill. kroner). Det er ennå ikke avklart hvilket beløp som er reelt forpliktet. Låneavtalen har en nedbetalingstid på 15 år, på ugunstige rentebetingelser for staten. De siste 140 mill. kroner av lånet har p.t. en årlig rente på nær 10 pst., noe som medfører en samlet årlig utgift for staten til amortisering av lånet på om lag 25 mill. kroner i lånets løpetid. Det fremgår av avtalen at låntaker til enhver tid kan velge å tilbakebetale lånet.

Justis- og beredskapsdepartementet har forelagt saken og låneavtalen for Finansdepartementet. Vurderingen er at NSM ikke har hatt fullmakt til å inngå en slik avtale, og at avtalen innebærer klare brudd på gjeldende lover og regelverk, bl.a. Grunnloven § 75 bokstav d, bevilgningsreglementet §§ 5, 6 og 11, økonomireglementet § 14 og lov om Statens pensjonsfond utland § 7. Låneavtalen må derfor avvikes så snart som mulig.

Regjeringen vurderer denne saken som alvorlig. Det er nødvendig med tiltak for å sikre drift av NSM i tråd med statlige styringsprinsipper.

Justis- og beredskapsministeren har instruert NSM om å stoppe alle utbetalinger og transaksjoner relatert til låneavtalen.

De avtalerettslige konsekvensene av låneavtalen følges opp i dialog med den private utleieren som også er långiver, herunder spørsmålet om hvor mye av lånerammen som er kontraktsmessig forpliktet.

Justis- og beredskapsministeren og forsvarsministeren har iverksatt en gjennomgang av alle husleieavtaler inngått av NSM de siste ti årene.

Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet vil sette i gang en ekstern gjennomgang for å kartlegge omstendighetene rundt NSMs inngåelse av leieavtale på Fornebu og låneopptak i tilknytning til dette. Justis- og beredskapsdepartementet har informert Finansdepartementet om at de også vil gjennomgå egne rutiner for økonomi- og etatsstyring av NSM, herunder rutiner for behandling av leiesaker.

Justis- og beredskapsdepartementet vil, i samarbeid med Forsvarsdepartementet, også sette inn en interimsledelse i NSM for å gjennomføre nødvendige tiltak for å sikre god økonomistyring og internkontroll, samtidig som NSMs samfunnsoppdrag ivaretas.

Regjeringen foreslår på bakgrunn av ovennevnte å bevilge 200 mill. kroner over kap. 457, ny post 21 for å kunne innfri lånet, selv om det p.t. ikke er gitt at staten vil være fullt ut forpliktet. Det

er usikkert når avklaringer av endelig beløp som må tilbakebetales vil foreligge og eventuelle utbetalinger kan skje. Utgiftsføringen kan helt eller delvis bli forskjøvet til 2024. Det foreslås derfor å tilføye stikkordet «*kan overføres*» til kap. 457, ny post 21 i 2023, jf. forslag til vedtak.

Dersom endelig utbetaling knyttet til innfrielse av lånet avviker fra bevilgningsforslaget, vil regjeringen komme tilbake til Stortinget om dette på egnet måte.

Kap. 5800 Statens pensjonsfond utland

Post 50 Overføring fra fondet

På kap. 5800, post 50 ble det i Prop. 30 S (2023–2024) foreslått en bevilgning på 285 242 mill. kroner som overføring fra Statens pensjonsfond utland til å dekke det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet. Forslaget til bevilgnings-

endring på kap. 457, ny post 21 medfører at det oljekorrigerte budsjettunderskuddet i 2023 øker med 200 mill. kroner, til 285 442 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 285 442 mill. kroner på kap. 5800, post 50, mot tidligere foreslått 285 242 mill. kroner, som overføring fra Statens pensjonsfond utland til å dekke det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet i 2023.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om tillegg til Prop. 30 S (2023–2024) om ny saldering av statsbudsjettet 2023 (Nasjonal sikkerhetsmyndighet og ny saldering).

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om tillegg til Prop. 30 S (2023–2024) om ny saldering av statsbudsjettet 2023 (Nasjonal sikkerhetsmyndighet og ny saldering) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag
til vedtak om tillegg til Prop. 30 S (2023–2024)
om ny saldering av statsbudsjettet 2023
(Nasjonal sikkerhetsmyndighet og ny saldering)

I

I statsbudsjettet for 2023 blir bevilget under følgende kapitler:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
457		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	200 000 000

Inntekter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring fra fondet	285 441 967 000
		mot tidligere foreslått kr 285 241 967 000	

=====